

Meer doen met minder

beleidsplan 2022-2026

zenden

vieren

leren

dienen

Open Hof kerk Katwijk aan den Rijn

Versie 01 – 2022

1. Voorwoord

Voor u ligt het beleidsplan van de Open Hof waarin aangegeven staat hoe we de komende jaren vorm willen geven aan ons kerk-zijn. Ons kerk-zijn kan samengevat worden in vier werkwoorden: *vieren, leren, dienen* en *zenden*. Deze vier thema's vormen dan ook de kapstok bij het beschrijven van de plannen voor de komende jaren.

Het kerkbestuur heeft bij het opstellen van dit beleidsdocument gekozen voor een kernachtig plan waarin de zaken niet tot in detail uitgewerkt staan, maar waarin wel de richting aangegeven wordt voor een verdere concrete invulling van de actiepunten in de komende jaren. Het is onze bedoeling dat het document houvast biedt, inspireert en gebruikt wordt om op gezette tijden de uitwerking van de plannen te toetsen.

De titel *Meer doen met minder* geeft onze ambitie weer. De maatschappelijke trend van ontkerkelijking is ook in de Open Hof merkbaar, maar ondanks een kleiner aantal meelevende leden willen we van grote waarde blijven voor onze omgeving en onszelf: de Open Hof als blijvend baken van troost en vertrouwen in Katwijk aan den Rijn.

Vastgesteld door het Kerkbestuur op 2 februari 2022

2. De Open Hof, missie & visie

De Open Hof

De Open Hof gemeente (officieel *Gereformeerde Kerk van Katwijk aan den Rijn*) is in 1891 gesticht en telt momenteel 621 leden (peildatum 1-1-2022). De Open Hof gemeente is een zelfstandige Gereformeerde kerk die deel uitmaakt van de Protestantse Kerk in Nederland. Wij voelen ons met elkaar verbonden door 'christen te zijn in de Open Hof'. Dat betekent niet dat wij het alleenrecht hebben op het christelijke geloof. Wij zijn met andere kerken in gesprek om van elkaar te leren en werken samen waar dat mogelijk is.

Waar staan we voor?

De Open Hof erkent God de Vader als haar Schepper Die zich blijvend met Zijn schepping bezighoudt, ieder van ons persoonlijk kent en beloofd heeft dat wij op weg zijn naar de uiteindelijke verwezenlijking van Zijn Rijk waarin alles goed zijn zal. De gemeente erkent dat Jezus Christus de Zoon van God is die door zijn leven, sterven en opstanding een allesbepalende rol speelt in ons dagelijks leven en onze toekomst. De gemeente wil zich laten leiden en inspireren door Gods onmisbare Heilige Geest.

Waar gaan we voor?

De Open Hof wil een gemeente zijn waar men zich welkom en geborgen voelt. Een kerk die rekening houdt met de ontwikkelingen in de wereld om ons heen. Wij spelen daar vanuit onze geloofsvisie actief op in; niet moraliserend, maar wel richtinggevend en spiritueel. Vanuit ons geloof in Jezus Christus geven wij vorm aan onze opdracht om een vierende, lerende, dienende en zendende gemeente te zijn. Zo willen wij als kerk- en geloofsgemeenschap een zingevende en zinvolle plaats in de samenleving innemen. Het is onze ambitie om een blijvend baken van troost en vertrouwen te zijn.

3. Vieren, leren, dienen & zenden

Vieren & leren

Voor een aantal leden is de eredienst het centrum van het gemeentelven: de wekelijkse viering van het heil en de plaats om God en zijn Woord te leren kennen. Naast een leerplaats is de eredienst ook een plaats waar wij samen met zang, muziek en gebed God lof prijzen, getroost en bemoedigd worden en zo elkaar daadwerkelijk ontmoeten. Naast een traditionele invulling van de eredienst, kiezen we ook regelmatig voor een andere, eigentijdse invulling van de dienst. Zo zorgen we niet alleen voor afwisseling, maar proberen we ook tegemoet te komen aan de uiteenlopende liturgische voorkeuren van de gemeenteleden.

Als gemeente zijn wij door ons geloof in Jezus Christus met elkaar verbonden. Wij aanvaarden het evangelie van Jezus Christus als de kern en de Bijbel als de leidraad van ons (gemeente)leven. Wij willen bewegen in de traditie zoals die beleden wordt in de algemene geloofsbelijdenissen. Daarbinnen hebben wij als leden alle ruimte ons eigen geloof op onze persoonlijke wijze te beleven. Wij zien elkaar door de opgestane

Heer Jezus Christus als kinderen van één Vader. Wij respecteren elkaar daarin, willen door studie en gesprekken van elkaar leren en aanvaarden dat medeleden in hun zoektocht naar God de belijdenis persoonlijk (nog) niet kunnen onderschrijven.

Dienen & zenden

In het pastoraat, het omzien naar elkaar, brengen wij als ogen, oren en handen de liefde waartoe wij geroepen zijn in praktijk. Wij willen aandacht hebben voor elkaar. Niet alleen bij tegenspoed, verdriet en bij vreugdevolle gebeurtenissen, maar ook als zich op het eerste gezicht geen bijzondere zaken voordoen. Deze pastorale taak geldt niet alleen voor de predikant en overige ambtsdragers, maar voor alle gemeenteleden.

Als gemeente rond het Evangelie van Jezus Christus weten wij ons ook gezonden in de wereld om ons heen. Wij zullen, ondanks beperkte middelen en mankracht, ons best blijven doen om het evangelie uit te dragen. Dit krijgt praktisch vorm in onze hulp aan medemensen die in nood zijn, zowel dichtbij in Katwijk aan den Rijn als ver weg in andere delen van de wereld.

Het zalencentrum (inclusief de kerkzaal) fungeert ook als ontmoetingsplaats op andere momenten in de week. Door bijvoorbeeld de verhuur van zalen aan verengingen en clubs en de organisatie van activiteiten door Open Hof Cultureel, vinden ook mensen die geen lid zijn hun weg naar de Open Hof. Op deze manier behoudt de Open Hof – en daardoor ook de kerk - een natuurlijke plaats in de Katwijkse samenleving.

4. Werkwijze & actiepunten

Om concreet invulling te geven aan het kerk-zijn zoals in paragraaf 3 beschreven staat, worden er diverse activiteiten georganiseerd. De organisatie van deze activiteiten gebeurt door aparte geledingen. Sommige geledingen werken met meerjarenplannen (bijvoorbeeld het financieel beheer door het College van Kerkrentmeesters), andere geledingen bekijken per jaar wat er georganiseerd wordt (bijvoorbeeld wanneer mentoren het jaarthema van de PKN gebruiken als richtlijn voor de activiteiten). De geledingen mogen hun plannen naar eigen inzicht vormgeven, met daarbij de voorwaarde dat ze aansluiten bij de uitgangspunten die in paragraaf 2 en 3 van dit beleidsdocument genoemd staan.

Bij de startzondag presenteren de verschillende geledingen hun eigen plannen voor het komende kerkelijk jaar. Mentoren, diaconie, ZWO, college van kerkrentmeesters, jeugdwerk, Open Hof Cultureel, Herberg, Leren & Ontmoeten: ze geven allen hun concrete actiepunten aan die in dat kerkelijk jaar op de planning staan.

Gedurende het seizoen worden de gemeenteleden via de nieuwsbrief, KerkContact en sociale media aangemoedigd om deel te nemen aan de activiteiten en wordt er na afloop van de activiteit verslag gedaan. Een afvaardiging van elke geleding overlegt ook minimaal eenmaal per jaar met het kerkbestuur. Daarbij komen de geplande acties ter sprake, maar wordt er ook gekeken naar de organisatie, bemensing en eventueel

benodigde (financiële) ondersteuning. In maart wordt er een gemeenteavond gehouden. Die staat in het teken van samenzijn en ontmoeting. Het is tevens het moment waarop bekeken wordt hoe het gaat met de voorgenomen actiepunten van de verschillende geledingen. Ook legt het kerkbestuur verantwoording af over het financiële beleid van het voorgaande kalenderjaar.

Aan het eind van het seizoen evalueert elke geleding hun ondernomen activiteiten. Deze evaluatie vormt de basis voor het nieuwe plan dat in september op de startzondag wordt gepresenteerd. In juni/juli wordt het jaar afgesloten met een slotavond: een gezellige, informele avond die in het teken staat van terugblikken, successen vieren en elkaar ontmoeten.

In schema ziet de werkwijze er als volgt uit:

5. Interkerkelijke samenwerking & toekomst

Zoals we eerder in dit document aangaven, vinden we de samenwerking belangrijk. Wij vinden het waardevol om met andere kerken in gesprek te zijn, van elkaar te leren en waar mogelijk de krachten te bundelen. Door elkaar te enthousiasmeren en goede ideeën te delen, versterken we niet alleen onze rol in de maatschappij maar ook onze eigen kerkgemeente.

Samenwerking wordt momenteel op de volgende manier vormgegeven:

- Met de Hervormde gemeente De Rank en de Goede Herder in Valkenburg wordt samengewerkt in de commissie Leren & Ontmoeten.
- Met de Goede Herder worden afwisselend Iona-diensten georganiseerd.
- Het dagelijks bestuur overlegt jaarlijks met de Hervormde Dorpskerk. Samen met hen worden de diensten in de Wilbert georganiseerd. Daarnaast is af en toe sprake van kanselruil.
- Alle kerken uit Katwijk aan den Rijn bezorgen huis-aan-huis een gezamenlijke Paas- en Kerstboodschap.
- Met de Vredeskerk en De Goede Herder is het project *Geloof In Samen* gestart, waarbij de afzonderlijke geledingen van de drie kerken met elkaar in gesprek zijn om ideeën uit te wisselen en waar mogelijk een verdere concrete samenwerking op te zetten.

Zelfstandigheid Open Hof

Momenteel is het samengaan van de Open Hof met een andere gemeente niet aan de orde en het is ook niet de verwachting dat er in de periode 2022-2026 daartoe moet worden overgegaan. Toch is de landelijke trend van ontkerkelijking ook in de Open Hof merkbaar en staan de betrokkenheid van gemeenteleden en de financiële draagkracht onder druk. Hopelijk dragen de diverse georganiseerde activiteiten bij aan een versterking van de gemeenschapszin en een grotere betrokkenheid. Ook de genoemde samenwerking met andere kerken kan verlichting geven en een opmaat zijn voor een eventueel noodgedwongen samengaan in de toekomst. In het beleidsplan 2015-2020 was een paragraaf opgenomen met de titel *De Open Hof in 2030*. Het is goed om een toekomstscenario te schetsen en we hebben er dan ook voor gekozen om die paragraaf ook in dit document op te nemen.

Hoe ziet de Open Hof er in 2030 uit?

Dat is natuurlijk de vraag. De ervaring leert dat de landelijke trend binnen de PKN onze gemeente niet onberoerd laat. Over vijftien jaar is het ledenbestand van de gemeente waarschijnlijk meer vergrijsd. De 50-ers zullen dan allen 65-plussers zijn en van de huidige 65-plussers zijn er dan ongetwijfeld velen die de leeftijd der zeer sterken niet hebben bereikt. Veel gemeenteleden zouden het erg jammer vinden als de Open Hof-gemeente niet meer zou bestaan, omdat het "nestgevoel" dan verdwijnt. Bovendien zal dan een baken wegvallen dat volgens onze visie (zie 2.3) van groot belang is voor onze samenleving. Een baken dat mensen troost biedt in moeizame dagen en het vertrouwen schenkt dat Gods goedheid overwint.

Een positief teken is dat van een afname van de inkomsten met betrekking tot de Vaste Vrijwillige Bijdrage vrijwel nog geen sprake is, ondanks het teruglopen van het ledenaantal. Een ondergrens voor het ledenaantal is op financieel gebied dan ook nog niet duidelijk aan te geven. Wel zullen de taken binnen de gemeente door steeds minder mensen kunnen worden uitgevoerd. Er zal dan ook veel energie moeten worden gestoken om de Open Hof voort te laten bestaan (ook financieel), mogelijk door intensief samen te werken met andere kerken. Daarnaast is het participeren door jongeren van steeds groter belang. Overigens is een ondergrens op inhoudelijke gronden evenmin aan te geven. Het baken van troost en vertrouwen dat de Open Hof-gemeente wil zijn is namelijk niet afhankelijk van een bepaalde omvang. Ook waar twee of drie mensen in zijn naam aanwezig zijn, kan het baken overeind worden gehouden, in een samenleving dat naar onze mening moeilijk zonder kan.

Toekomstscenario

Qua ledenaantal zal de Open Hof in 2030 een kleinere gemeente zijn dan nu het geval is. De gemeente is in 2030 te typeren als 'klein, kwetsbaar, maar nog steeds met missionair en diaconaal elan'. Er zal een kern van actieve leden zijn, die allerlei activiteiten organiseert voor zowel de eigen gemeenteleden als voor niet-leden die in de buurt wonen. Deze activiteiten zullen een relatie hebben met de visie van de gemeente (zie 2.3) en daarnaast ook zorgen voor inkomsten die nodig zijn om de financiële verplichtingen na te komen.

De Open Hof heeft een eigen predikant, maar deze heeft geen fulltime betrekking. Er wordt voor de ondersteuning van het pastoraat gebruik gemaakt van de inzet van de eigen leden en er zijn samenwerkingsverbanden met andere kerken uit de nabije omgeving.

De erediensten zullen nog steeds de kern vormen van het gemeentelven, maar daarnaast gaat er aandacht uit naar andere vormen van ontmoeting. Die ontmoetingen zijn deels gericht op geloofstoerusting, maar daarnaast is de Open Hof ook een plek waar mensen samenkomen voor verenigingsleven, ontspanning en cultuur. Het zalencentrum is dan ook ingericht op multifunctioneel gebruik en kent een professioneel beheer.

De Open Hof zal zo op haar eigen wijze dienstbaar kunnen blijven aan het werken in Gods koninkrijk en blijft een kerk in beweging, waar men zich welkom en geborgen voelt en die actief inspeelt op de ontwikkelingen in de wereld om ons heen. De Open Hof zal ook in 2030 nog steeds een baken zijn van troost en vertrouwen zijn.

Bijlage: het beheer van de Open Hof

De leden

De Open Hof- gemeente telde per 01-01-22 621 leden, waarvan 331 belijdend. In 2005 telde de gemeente nog 770 leden (waarvan 416 belijdend).

Het College van Kerkrentmeesters

Het College van Kerkrentmeesters voert, in opdracht van de kerkbestuur, het beheer over de financiën en de bezittingen van de kerk. Het college zorgt voor een duurzaam gezonde financiële organisatie voor de uitvoering van erediensten, pastoraat, diaconie en zending en exploitatie van het zalencentrum. Daarnaast is het verantwoordelijk voor het blijvend goed onderhouden van kerkelijke bezittingen en stimuleert zij de enthousiaste inzet van pastor, ambtsdragers, kostersechtpaar en vrijwilligers. Hierin zijn de meest gunstige uitgangspunten van de nieuwe PKN-regelingen voor kerkrentmeesterlijk beheer leidend.

Medewerkers

De Open Hof heeft momenteel een fulltime predikant, een fulltime koster en ongeveer twintig gemeenteleden die zich bezig houden met diverse zaken (onder andere organisten, hulpkoster, hulp bij klein onderhoud en de groenvoorzieningen rondom het kerkgebouw).

Vastgoed

De gemeente bezit een aantal gebouwen:

- Kerkgebouw

De gemeente beschikt over een verzorgd en goed onderhouden kerk en zalencentrum (bouwjaar 1972) dat voldoet aan de eisen van deze tijd.

De kerkzaal is in 1993 gerenoveerd. Met de aanschaf van een nieuw interieur en de inrichting van een eigentijds liturgisch centrum beschikt de gemeente over een modern gebouw voor viering en ontmoeting. In 1994 is de kerkzaal verfraaid met het plaatsen van nieuwe glas in lood ramen, die het scheppingsverhaal vertellen. (Een eigentijds ontwerp van Carel Bruëns).

Het in 1982 geplaatste Engelse 'Abbey' orgel (tijdelijk geplaatst geweest in Frankrijk) is in loop der jaren een grote aanwinst voor het ondersteunen van de gemeentezang gebleken, zeker na de grootscheepse restauratie in 2012.

De grote zaal, aangrenzend aan de hal en drie bovenzalen worden verhuurd aan koren en verenigingen. Zij dienen tevens als vergaderruimte en zijn te huur aan derden voor o.a. feestelijke activiteiten. In de drie benedenzalen vinden activiteiten plaats voor de jeugd (7-12 jaar). In 2003 is een nieuwe toiletgroep geplaatst en zijn de hal en de entree aan de voorzijde uitgebreid.

Het dak heeft een grote renovatiebeurt ondergaan in 2014.

- Kosterwoning

De kosterwoning is tegelijkertijd met de bouw van het zalencentrum in 1972 gerealiseerd. De woning grenst aan de ontmoetingshal van de kerk en is binnendoor bereikbaar.

- Pastorie
Op een afstand van ±100 meter van het kerkgebouw staat de pastorie. Het in 1995 gebouwde vrijstaande pand is een licht en vriendelijk huis met een afgeschermd diepe, tuin en een eigen parkeerplaats. De studeer/werkkamer heeft een eigen entree met toilet.
- Sociëteit
Aan de achterzijde van de kerk bevindt zich sociëteit "De Boemerang" (1981), een gebouw met twee verdiepingen, waar door de week de plaatselijke jongeren in de leeftijd van 13 tot 18 jaar elkaar kunnen treffen.
- 'Oude pastorie'
Naast de kerk staat de 'oude pastorie', die in 2005 geheel is opgeknapt. Het pand wordt verhuurd aan 's Heeren Loo, een gezinsvervangend huis met 6 bewoners.

Financiën

Uiteraard heeft de Open Hof geen winstoogmerk en is zij een instelling in het kader van de ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). De belangrijkste bron van inkomsten voor de kerk is de Vaste Vrijwillige Bijdrage (VVB). Jaarlijks doet de gemeente hiertoe mee aan de Actie Kerkbalans.

De inkomsten van de VVB tonen (ondanks het teruglopende ledenaantal) door de jaren heen over het algemeen een licht stijgende tendens (zie tabel).

Jaar	VVB (in €)
2005	97.000
2006	89.000
2007	100.900
2008	96.000
2010	104.200
2011	105.000
2013	103.000
2014	101.000
2015	106.000
2016	104.000
2017	110.000
2018	109.000
2019	112.000
2020	114.000
2021	113.000

Andere reguliere bronnen van inkomsten zijn de collectes, giften en de verhuuropbrengst van het bij de gemeente behorende zalencentrum.

De financiële situatie van onze kerk is, mede vanwege het gevoerde financiële beleid en de bijdragen van onze gemeenteleden, gezond.

Ten aanzien van het ledental en de samenstelling van het pastoraat zijn door PKN-richtlijnen uitgevaardigd, waaraan jaarlijks de begroting en de jaarrekening worden getoetst. De samenhang tussen VVB en ons ledental is evident. We zullen daarom kritisch moeten blijven op de balans tussen enerzijds de beschikbare en vrijkomende middelen en anderzijds de kosten van het pastoraat. Om de komende jaren te voorzien in het noodzakelijke onderhoud van de (on)roerende goederen, wordt jaarlijks € 11.000 voor het onderhoudsfonds worden gereserveerd.

Van jaar tot jaar zal worden bezien of de onderhoudstoestand van de gebouwen het noodzakelijk maakt om de geplande werkzaamheden uit te voeren, uit te stellen of te vervroegen. Voor grote onderhoudswerkzaamheden worden telkens weer met succes aparte acties gehouden die zorgen voor voldoende aanvullende middelen om deze werkzaamheden te kunnen laten uitvoeren. Als de benodigde middelen in de toekomst onverhoopt ontoereikend zullen blijken te zijn om het geplande onderhoud uit te voeren, zal of geld geleend moeten worden of onderhoud uitgesteld moeten worden.